

БҲУТҲУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ!

ТОШКЕНТ ХАЖЖАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА
МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТНИНГ ОРГАНИ

19-ЯИЛ
ЧИҚИШИ

№ 242 (4701).

9
ДЕКАБРЬ
ШАНБА
1972 ЯИЛ

Баҳоси 2 тийин.

Кўп миллатли совет халқи СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини Коммунистик партия раҳбарлигида унинг Программасида, КПСС XXIV съезди қарорларида белгилаб берилган йўлдан қатъиян ҳаракат қилиш ва собитқадарлик билан олға бораётган, метиндек жипслашган, қувватга тўлган ҳолда кутиб оломоқда.

«СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг қарорида.

САМАРҚАНД ПАХТАКОРЛАРИНИНГ МЕХНАТ ҒАЛАБАСИ

Самарқанд областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини турмушга тадбиқ қила бориб ва СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашиб, пахта тайёрлаш планини ошириб бажардилар.

Пахта тайёрлаш пунктларида 438 минг тонна «оқ оltин» жўнатилади. Бу давлат планига кўзда тутилганидан 38 минг тонна кўндр. Гектар бешига ўрта ҳисобда 25 центнердан ҳосил олинади, 80 процентдан ортиқ пахта биринчи сортларга топширилади.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 1973 йил мўл ҳосилига пухта тайёргарлик қилиб қувиш-қувиш ишларини олиб бормоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАТЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ҚўШМА ТАНАНА-
ЛИ МАЖЛИСИНИНГ ОЧИ-
ЛИШИ Тўғрисида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Тошкент область ва шаҳар партия комитетлари аъзолари, аъзоликка қандатлари, Тошкент область ва шаҳар партия ташкилотлари ревизия комиссияларининг аъзолари, меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область ва шаҳар Советларининг депутатлари иштирокида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлиси 11 декабрь соат 11 да Санъат сароинда очилди.

СОВЕТ ХАЛҚИГА ТУХҒА

Чили Республикасининг президенти Сальвадор Альенде Госсенс 7 декабрда Кремлда совет халқига аталган туҳфа — В. И. Лениннинг скульптура портретини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга топширди.

Л. И. Брежнев Сальвадор Альендега самийий ташаккур билдирди.

Скульптура портретини топшириш чоғида Совет-Чили музокара-ларининг қатнашчилари ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

ОЛТИН ТУЙ

Кўп миллатли Ватанимиз халқларининг буюк ҳақдорлиги — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топган кутлуг сана — 30 декабрь тобора яқинлашиб келмоқда. Ҳозирдаёқ буюк мамлакатимизнинг ҳамма бурчларида — шаҳар ва қишлоқларда, меҳнат коллективларида, хонадонларда шу улғур айём нафаси сезилиб турипти. Совет халқлари олтин юбилей тантаналарини бошлаб юбордилар.

Халқимизнинг ақолиб ағъаси бор. Ҳар гал шонли сана ёки катта байрамларни ишонч билан, коммунистик қурилиш йилларида қўлга киритилган улкан зафарларни сарҳисоб қилади, янги режаларни белгилаб олади. Бу сафар ҳам шундай қилинмоқда. Буюк Иттифоқимиз тараққиёт йўлининг янги асрлик мўҳиссида туриб, шонли тарихимиз, саҳифаларини бир-ма-бир арақламоқда, буюк ўтган йўлимиз, эришган натижаларимиздан чексиз гурур ва фахрлини туйғуларига тўлиб, бошимиз кўкка етмоқда.

Тоғчида қўёш акс этади, дейдилар. Қардошлик ва биродарлик оиласининг тенг ҳуқуқли аъзоси бўлган Совет Ўзбекистони меҳнаткашлари эришган ва эришаётган улкан ютуқлар СССРдаги ҳар бир республика Советлар ҳокимияти йилларида қўлга киритган оламшумул муваффақиятларга ҳамоҳансдир. Ўлкамизнинг бутунги киефаси, кишиларига суқланиб назар солар эканмиз, бекхтебер кўз ўнгимизда ўтмиш саҳифалари жонланади. Ниқиллобдан илгари чор Россиясининг энг қолоқ чеккаларидан бири бўлган бу Ўзбекистон ҳақто инча ва миқий ҳам ҳорикдан кестирилганга кишилиги ишончли келмайди. Бироқ, бу тарих бўлиб қолди. Эндичи? Ким эдигу ким бўлди?

Республикамиз экономика ва маданий тараққиётининг шундай юксак даражасига кўтарилдики, буни қўшиб Ўлкамизга келиб, қўлга киритган ютуқларимизни кўрган, халқимизнинг яратувчилик, буюбдорлик меҳнати билан танишган чет эллик меҳмонлар ҳам рўй-рост тая олмоқдалар. Илмий даҳоси, Коммунистик партиянинг доно раҳбарлиги туйғайли Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси бутун юксак даражада ривожланган индустрияга, механизацияланган қишлоқ хўжалигига эга бўлган, фани ва маданиятинда камол топаётган улкандир.

Яна тарихдан мисол. Ниқиллобдан аввал Ўзбекистонда бир неча ўн йиримкестар қорхона бўлган, улар ҳам асосан пахта инчига шўрлаб билан машғул эди. Ана шу қорхоналарда бориб кўриб 17 мингта янги илмий шўрлаб экан, Республика саноятининг ҳозирги киефасини ўтмишга қиёслаб бўладими? Ўзбекистонда саноятнинг шундай тармоқлари ривож толдими, илгари бу ҳақда кишилар орзу ҳам қилмаган эдилар. Энергетика, машинасозлик, химия, металлургия, газ, кўмир, нефть, озиқ-овқат, енгил саноят ва бошқа тармоқлар янги вужудга келиб қатъиян замонамизга ҳос суръатлар билан ялдам ривожланиб бормоқда. Ҳозир Ўзбекистонда 1300 дан ортиқ йирим қорхона, халқ хўжалигининг юздан ортиқ тармоғи ишлаб турипти. Ўзбекистон ССР мамлакатимизнинг қардош республикалари билан янги иттиқдорлик алоқалар билан, Республика саноят қорхоналарининг таъминоти билан янги усулларни, эскиваторлар, киноаппаратлар, радиотехника ва электротехника

«В. И. Ленин Совет ҳокимиятини эълон қилмоқда».

В. СЕРОВ чизган расмдан.

ЧОРВАЧИЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ УЧУН

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК
АКТИВИ ЙИГИЛИШИДАН

Йилдаги қараганда 10 минг тонна кўп пахта сотилди.

Янгийўл, Урта Чирчиқ, Бекобод, Бўна, Пискент, Юқори Чирчиқ пахтакорлари ҳам мўл ҳосил этиштирдилар.

Область қолхоз ва совхозлари қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг бошқа соҳалари бўйича ҳам янги яхши яқулламоқдалар. Маъжбуриятда кўзда тутилган 245 минг тонна ўрнига 275 минг тоннадан ортиқ савабот сотилди. Ҳалла, каноп, қовун-тарвуз, нар-тошқа, мева тайёрлаш бўйича олинган маъжбуриятлар ҳам ошириб бажарилди.

Совет кишилари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «1972—1973 йил киши фаслида чорвачилик маҳсулотларини этиштириш ва таъйинлаш кўпайтириш учун чорвачилик ҳодимларининг Бутуниттифок социалистик мусоабасини авж олдириш тўғрисида»ги қарори ва область партия ташкилотининг вазифалари» ҳақида доқлад қилди.

Бу йил, деди доқладчи, барча совет кишилари Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилган кўннинг 50 йиллигини таъанали равишда ишонч билан қўйиб, Юбилейга тайёргарлик мисли қўрилмаган меҳнат кўтариш-чилиги, совет кишиларининг иқодий тайёргарлиги, олган бир шайроғда ўтмоқда. Улар КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини ҳаётга таътиқ этиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Республикамиз пахтакорлари юбилейни муносиб кутиб олиш учун курашиб, мисли қўрилмаган ютуқини қўлга киритдилар. Ой-батанга 4 миллион 700 минг тоннадан ортиқ «оқ оltин» етказиб берилди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев иштирок этган пахтакор республикалар партия-хўжалик актив йиғилишида берган ваздаларини шараф билан бажардилар.

Бу улкан ютуқда областини меҳнаткашларининг ҳам катта ҳиссаси бор. Улар тайёрлов пункт-ларида 402 минг тоннадан ортиқ, беш йилликнинг иккинчи йилига 70 минг тоннадан кўп пахта етказиб берилди. Пахта териш машиналари билан янги ҳосил-нинг 63 проценти йиғиб олинди.

Оққўрғон районининг пахтакор-лари катта ютуқини қўлга киритди-лар. Район бўйича ҳар гектардан 33 центнердан ҳосил олинди, дав-латга 97 минг тоннага яқин, ўтган

бўйи янада кўпайтириш учун актив курашмоқдалар. Беш йиллик биринчи йилида чорвадорларимиз бирмунча ютуқларни қўлга кирит-дилар. 1972 йилда чорвачиликни ривожлантириш соҳасида янги қа-дам қўйилди. 10 ой мобайнида ўтган йилнинг шу давридагига қараганда гўшт этиштириш 500 тоннага ёки 3 процент, сўт, 6,7 минг тоннага ёки 10 процент, туҳум 16,6 миллион дона ёки 23 процент кўпайди. Ҳар бош соғин сизирдан олинган сўт 175 килограмм кўпайди ва биринчи ноябрга қадар 2019 килограммин ташкил этди.

Давлатга гўштга топширилаёт-ган молларнинг вазни сезиларли даражада орди. Пирик шохли қор-вадорларнинг ўртача оғирлиги 1971 йилдаги 315 килограмм ўр-нига 343 килограммга етди. То-вуқлардан туҳум олим 12 процент ўсди.

Қўпгина районлар, қолхоз ва совхозлар ем-хашак базасини му-стақамлашди, чорва туёғини кў-пайтирдилар. Махсулдорлигини меҳнаткашлар турмуш фаровон-лигини муттақили яхшилаб бориш, қишлоқ хўжалигини ривожланти-рининг КПСС XXIV съезди то-монидан белгилаб берилган комп-лекс программасини амалга оши-риш юзасидан кўрсатилган гами-н хўрлигининг янги ва ёрқин дали-лидир.

Областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ҳам барча совет халқлари қатори чорвачилик мах-сулотлари этиштиришни бундан

Визда чорвачиликни юксак да-ражада ривожлантираётган хўжа-диллар оз эмас. «Политотдел» қолхозы бунга мисолдир. Бу хўжа-ликда янги йил давомида сўт этиштириш 454 тоннага кўпайди. Ил охирига бориб ҳар бир сизир-дан соғиб олинган сўт 3700 килограммин ташкил этади, хўжа-лик давлатга 2350 тонна сўт сота-ди. Гўштга топшириладиган қора-молларнинг ўртача оғирлиги 400 килограммга етди. Сугориладиг-ан ҳар гектар ердан бу хўжалик-да 120 центнер беда ҳашаги, 600 центнер макнажўхори силоси, 60 центнердан макнажўхори доғи олинмоқда.

Янгийўл районидида «Ленин-ки» қолхозида ҳам чорвачилик тез суръатлар билан ривожлан-моқда. Бу хўжаликда янги йил давомида сўт этиштириш 34,7 про-цент, гўшт этиштириш 50 процент кўпайди, ем-хашак экинларини аралаштириб экиш кенг қўлланил-моқда.

«Биз — деб қайиди доқ-ладчи. — Янлий районидида «Ўз-бекистон ССР 40 йиллиги», Орқо-ниқизде районидида «Октябрь», Оққўрғон районидида «Димитров номи», Бўстонлиқ районидида «Жданов номи», Бўна районидида «Октябрь 40 йиллиги», Чиноз насчилик совхоз-техникуми, 2-«Далларзин», «Оққўрғон», «Бўна» совхозлари, Ўзбекистон парранда-чили фабрикаси, «Химик» совхоз-и, 1-«Оҳангарон» совхоз ва бош-қа бир қатор хўжаликларнинг чор-вадорлари, ем-хашак этиштириш бригадаларининг аъзолари, хўжа-ликларнинг раҳбарлари ва мута-хассислари ишидан ҳам мамнун-миз.

Калинин районидида Илмий но-ми қолхоз сўт соғувчиси М. Ум-матова областдаги барча чорвадор-ларга мурожаат қилиб, уларни со-ғини сизирлар махсулдорлигини оширишга чақирди, шахсан ўзи 25 соғини сизирнинг ҳар бириндан 4 минг килограммдан сўт соғиб олиш маъжбуриятини дабул қилган

СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган «Халқлар қардошлиги» ленинча ғояларининг тантанаси ва меҳнаткашларининг иттиқдорлик руҳида тарбиялаш» мавзусида ўтказилган республика илмий-назарий конференцияси 8 декабрда Тошкентда ўз ишнини тугатди.

Якуловчи мажлисда нутқисод

Республика илмий-назарий конференцияси

фандар доктори И. И. Искан-деровнинг Совет республикалари ишлаб чиқариш кучларини ривожлантиришда СССР халқ-лари иттиқдорлик дўстлигининг роли тўғрисида, Ўзе-

кистон ССР Фанлар академия-сининг мухбир аъзоси Ш. З. Ғулаевнинг СССР халқлари ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдами-нинг давлат ҳуқуқий жиҳатла-

ри ҳақидаги, тарих фанлари доктори Г. А. Хидоятнинг ле-нинча миллий программа ва ҳо-зирг замон мафруравий кура-ни тўғрисидаги доқладлари

тингиланди. Бир қанча таниқли олимлар ва партия ҳодимлари меҳнаткашларини иттиқдорлик руҳида тарбиялашнинг тур-ли проблемалари юзасидан ах-борот бердилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-презден-ти И. М. Мўминов конферен-цияга яқун ясади.

(ЎзТАГ).

(Давоми 2 ва 3-бетда).

50 ЎЗБЕКИСТОН—СОВЕТЛАР

Дўстлигимиз самараси

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллиги шарафига умумхалқ мусобақасига қўйилган нахтакорларнинг ҳамма қўйилган нахтакорларини, катта галабага эришди.

Биз ана шу эришилган ютуқларга ҳисса қўганимиздан қувонамиз. Шундай пайтда меҳнат тўғрисида қўйилган нахтакорларнинг асос номларини бир-маша айтиш керак. Айниқса, Омон Мамедов, Турдиной Абдулаторов, Исмом Қосимов, Расул Укибоев ўрлоқлар бош-

туфайли 90 процент пахта машина билан териб олинди. Машина териб 132 процент бакарди. Ўрта ҳисобда далада ишлаган ҳар бир машина билан 120 тоннадан пахта терилди.

Терим даврида тузилган нахтакорларнинг ва қўйилган нахтакорларнинг машиналардан ҳам умумий фойдаланили. Бу машиналарни Исмом Қосимов, Насир Шериев, Соли Султонов, Назир Собировлар моҳирлик билан бошқарди.

Бу йилги ишнинг дастлабки натижалари келгуси йилда нахтакорларнинг берилиши, қандай ва қанча экин зарурлигини кўрсатмоқда. Масалан, бу йил биз биринчи марта 250 гектар ерга «Тошкент-3» навли чигит эккан эдик. Шу ерлардан бошқа ерларга нисбатан

Чорвачиликни янада

(Бош 1-бетда)

Биз яқин муҳдат ичида жамоат чорвачилигига раҳбарлик қилиш соҳасидаги камчиликларни тугатиб, барча қўлоқ хўжаликларини илгори хўжаликлар даражасига кўтариш учун курашимиз зарур. 1972 йилда 80 минг тонна ўртача 1973 йилда сут етиштиришни 135,2 минг тонна, қўш етиштиришни 28 минг тонна ўртача 40,4 минг тоннага кўпайтиришимиз керак. Сигирлар туғини 1,5 баравар кўпайтириб, область бўйича ҳар бир соғин сирдан соғиб олинди. Ҳар сутини 2350 ўртача 3 минг килограммга етказиш даркор.

Бу вазифаларни бажариш мумкинми? Албатта, мумкин. Бунинг учун ҳар бир хўжалик ва совхозда резервлар бор. Масалан, областда 27 хўжаликда ҳар бир соғин сирдан олиндиған сут 1500 килограммдан кам бўлиб келмоқда. Агар ана шу хўжаликларда ҳақ сут соғиб олиш кўрсаткичи областнинг ўртача кўрсаткичи даражасига кўтарсак, бу тадбир туфайлигина 4 минг тонна қўшимча сут олиш мумкин бўлади. Хўжаликларнинг деярли ярмисидан 100—150 талдан ситир бор ва улар йилга 300 тоннадан кам сут беради. Ваҳоланки, область бўйича ҳар бир хўжалик бўйича йилга ўртача 543 тоннадан сут соғиб олинмоқда.

Совхозларда ҳам чорвачиликни раҳбарлик қилишда яқиндаги камчиликларга йўл қўйилмоқда. Озиқ-овқат саноати министри трест қаралиш 25 совхоздан 8 талдан сут топириш, 10 талдан эса қўш ва туҳум топириш камийиб кетди. Бу хўжаликларнинг кўпчилигида ситирлар, қўй ва паррандалар соли камийди.

Пахтакор совхозларда ҳам аҳоли яхши эмас. Мавжуд 22 совхоздан 10 талдан ситирлар туғини кўпайтириш ва ситирлар сони аввалги йиллардагига қараганда камийиб кетди. Умуман трест бўйича олганда эса туҳумлардан туҳум олиш ва 48 процент, «Бўка» совхозда 11 процент бакарди. 1, 2-«Пискири» ва 3-«Далварин» совхозларида эса паррандачилик умуман йўқ. Трест бўйича сут соғиб олиш ва 89,3 процент бакарди, трестга қарашли совхозларнинг деярли ярмисидан ситирлардан соғиб олинмаётган сут миқдори област ўртача кўрсаткичидан паст.

Сўнгра доқладчи жамоат чорвачилигини янада юксалтириш вазифаларини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган айрим муҳим масалалар ҳақида ўтхаллиб ўти.

Энг аввало чорвачиликнинг етказиб бериш мустақиллиги керак. Кейинги йилларда область хўжаликлари бела, манжалхўра илдиз, мева ва бошқа етказиб бериш етиштиришни анча кўпайтиришди. Бироқ, муҳалладий миқдорда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш учун булар етарли эмас.

Қўпгина хўжаликларда етказиб бериш ҳосилдорлиги паст бўлиб келмоқда. Ҳосилдорлигини кескин ошириш керак.

«Узельхотехника» област бирхаласи колхоз ва совхозларга унчалик натижа бўлмаган аралаш озуқа қўрилмалари учун ускуналарни етказиб бериш даркор. Ана шунда хўжаликлар озуқа-бон галадан юқори сифатли аралаш озуқа тайёрлаш имкониятига эга бўладилар.

Доқладчи наслчилик ишларининг аҳолига, алоҳида эътибор берди.

Бу вазифаларни асосан молларни уриштириб кўпайтириш йўли билан ҳал этиш лозим. Ана шу мақсадда фермаларда зоотехника ишларини сидқидилдан бажариб, дастлабки ҳисоб-китоб ишларини яхши йўлга қўйиш, гунажнларнинг парвариш қилишда илгори тажрибасини кенг қўллаш, фермаларда сут соғувчилар ва молбонлар меҳнатига рағбатлантирувчи ҳақ тўлашни жорий этиш даркор.

Қўйчилик ва чўччачилик соҳасида ҳам наслчилик ишларини яхши йўлга қўйиш, наслчилик қилиш талаб этилади.

Беш йилликнинг охирига бориб ҳар бир сирдан соғиб олиндиған сут област бўйича ўртача 3 минг килограммга етиши керак. Бу вазифани бажариш учун ситирларнинг раиондаги озуқалар билан тўйдириб қолиб, яхши парвариш қилишнинг ўзини кифой қилмайди. Ҳар бир хўжалик ўзининг юқори маҳсулоти чорвачиликка бўлиши керак. Ана шу мақсадда барча хўжаликларда сўғий қўйишнинг қатъий тартибда йўлга қўйиш, бу ишни юқори савияда амалга ошириш лозим.

Беш йилликнинг охирига бориб қўш етиштиришни 40,4 минг тоннага, яъни бу йилдагига нисбатан 1,6 баравар кўпайтириш вазифаси турибди. Бундай юксалишга эришиш учун мол туғиш етиштириш 2 минг тоннага, қўй туғиш етиштириш 1,1 минг тоннага, чўча туғиш етиштириш 5,2 минг тоннага, парранда туғиш етиштириш 4 минг тоннага кўпайтириш керак.

Қўш етиштириш бундан буён янада кўпайтиришда чўчаларни саноат усулида бурдоқчи боқиб йиринк шохли қорамолларни одоат смирчириб, сўғиш топириш қатъий қўйиш, областда ҳозирнинг ўзидики турта қўш комплекси қўйиш бошлаб юборилди. Булардан биттаси Сергели совхозда бўлиб, унда 72 минг бош чўча бурдоқчи боқилади. Охангарон районида 54 минг бошга муҳалланган ҳамда 10 минг бош қорамолни бурдоқчи боқиб муҳалланган чорвачилик комплекслари қўрилмоқда. Ана шу комплексларни фойдаланишга топириш ҳисобига 30,3 минг тонна қўш етиштириш имконияти туғилади.

Паррандачилик ва қўйчиликнинг тез сўратлар билан ривожлантириш ҳам муҳим резервлардир. Ҳозир Янгийўл районида йиринк бойлер фабрикаси қўрилмоқда. Бу фабрика келаси йилдан бошлаб маҳсулот бера бошлайди. Келгуси йилдан бошлаб ўрта Чирчиқ районида бундан ҳам йиринк бойлер фабрикаси қўришга киришляди.

Оржоникидзе районида ҳам паррандачиликни ривожлантириш бўлиш қатта ва фойдали ишлар амалга оширилмоқда.

Чорвачиликнинг фойдали ва тез етиштириш тармоқларидан бири қўйчиликдир. Ҳозир област хўжаликларида 8 минг бош қўйи боқилмоқда.

Сут заводлари ва пунктлари, қўш комбинатлари ишлаб чиқариш қувватини ошириш, бу корхоналарни ҳозирги замон юқори умумий ускуналари билан таъминлаш, сут заводлари, тайёрлов пунктлари тармоқларини кенгайтириш юзасидан ҳам зарур тадбирлар қўриш керак.

Областда ҳавзаларда балиқ боқиб кенг ривож тошмоқда. Иштирсосташган балиқчилик совхозларининг ўзидики бир йил давомида 39 минг центнердан ортиқ балиқ етиштирилмоқда. 1973 йилга бориб балиқ етиштириш 80 минг тонна етади.

Жамоат чорвачилигини саноат асосида йўлга қўймасдан, комплекс механизацияни ҳамма ерда кенг жорий этмасдан туриб, чорвачиликни юксалтириш вазифаларини амалга ошириш мумкин эмас. Областдаги беш йилликнинг охирига бориб 53 та сут комплекси, 10 та йиринк паррандачилик фабрикаси, қўйчилик керак. Бироқ, бу комплексларни қўришнинг бориш илдий ташвиш туғдирмоқда. Қўрилмаган объектларнинг биронтаси бўйича ҳам ўйинилиб қилиб бажарилмади.

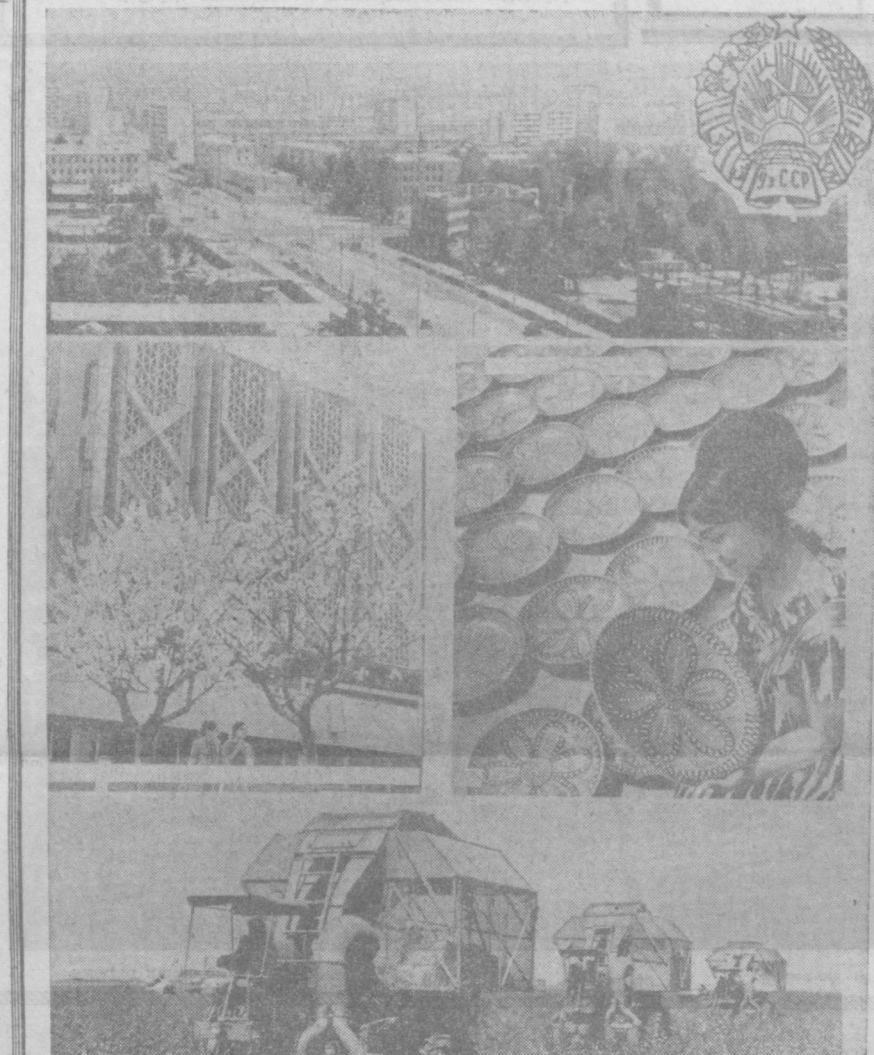
Ҳар бир соҳада бўлганидек, чорвачиликда ҳам кадрларни туғиш талаб, жой-жойига қўйиб наслчилик ва ўқитиш ишнинг муваффақиятини таъмин етади.

Област колхоз ва совхозларида 356 ферма мудри, бригадалар ва бўлим бошлиқларидан 214 киши яъни 80 проценти махсус маълумотга эга бўлмаган практик ҳисобланади.

Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари

ҚУТЛУГ АЙЁМ

Дийримда тантана айём,
Бош урмоқда ҳур эл байрами.
Юракларда жўш уриб йлҳом,
Сўз олмақда мардлик қадани.
Эл қудрати тоғлар яратса,
Чўққилардан ошса олтин,
Аранг ҳар дил бағишлаб
қисса,
Олтин ҳарфа ёса олтин.
Қаторланган олоқ чўққилар,
Эл меҳрининг дурри жаҳон.
Йирайлади унинг уфқлар,
Далаларнинг улкан оҳоси.
Ҳар толаси эзу риясати,
Эл боғлаган дўстлик
белбоғи.
Чехраларда яшнаб жилласи,
Гўзаллигини кутган яноғи.
Хушуд эрур зафарли дамда
Гавжум бўлса улкан
давралар,
Салобатли ҳар бир қадамда,
Янги режа, янги марралар.
Далаларнинг сахий бағрига,
Қанот боғлаб учганда ҳаёл,
Ер айланар баҳор боғига,
Тошар ундан ашқна жамол.
Шундай элми, азин беқисс,
Тақирларда бўстон яратган.
Ҳар гўлчага қўйиб зўр ихлос,
Ундан олтин хирмон яратган.
Қалбиди чўғ сахий,
табаррук,
Боғлар унб, яратган гулшан,
Қўш гулу, меҳнат қўлғу,
Юрган йўли бўлган бон,
чама.
Яйловларни довретиб достон,
Сурларига сўқилган олам,
Шундай элим меҳнатчан
деҳқон,
Миришқорни дейди ҳур
улкам,
Яшнар ундан ёшлик баҳор,
Ҳимматига бағли дер дийр,
Улар элнинг шон, ифтихори,
Нўлларига гул ёзар баҳор.
Тўй ўтказар миришқор элим,
Давра қўриб, улкан шон
билан.
Беш миллион тоннага яқин
Қисс йўқ зар хирмон билан,
Тўй айёми жўш урар диллар,
Ситғай тошар қўқинига
меҳрим.
Она элим, сента қўлловлар,
Байрамнинг тўйна шейрим,
НАЗАРМАТ.

БИЛИМ ЧЎҚҚИЛАРИ САРИ

Билим ўқоғида турли тўғаранлар ҳам ташкил этилган. Эндиликда техника воситалари, ҳам ўқувчилар билимини мустақамлашда асосий восита бўлиб қолди. Еш техниклар, ёш миңуричилар каби тўғаранлар ҳам қўпгина ўқувчи актив қатнашмоқда.

Улу доҳиймиз Владимир Ильич Ленин ёш авлодга қара-

таблар, олий ўқув юртлари очилди. Мана, энди республика-миз саводхон дийрга айланди. Бу — бахт қомуси — Совет Конституцияси туғайлидир.

Партия ва ҳукуматимиз ёш авлоднинг ўқиниш ва тарбияси тўғрисида қатта ғамхўрлик кўрсатди. Бунга биз халқ масарифи ҳолдаман ўқувчиларга ҳар томонлама пухта билим бериш билан амалий жавоб берамиз.

С. СОДИҚОВ,
Оржоникидзе районидаги 25-мактабининг директори.

СССР ХАЛҚЛАРИНИНГ ҚАРДОШЛИК ОИЛАСИДА

Коммунистик партия ва Совет ҳокимияти Ватанимизни халқларимиз бузишмас, қардошлик оиласига айлантирди. Совет тузуми тарихий тараққиятининг патриархал-уруғчилик боқичидан тортиб капиталистик боқичига турли наллаларда турган мазлум ва ҳуқуқсиз халқларни янги ҳаётига олантирди, уларни ривож топтирди. Илгари қолоқ бўлган халқлар улуз рус халқининг ердими билан ўқувчилик капиталистик тартибдан қўлини четлаб, илгори халқлар даражасига кўтарилди. Совет Ўзбекистони бунга жуда яқин мисол бўла олади.

Ўзбекистон СССРнинг эришган муваффақиятларининг ҳатто буржуа газеталари ҳам тан олмишга мажбур бўлди. Парияда чиққан «Комба» газетаси ўз махсус мухбири Эдуард Калинин бир қанча очеркларини босиб чиқарди. «Саҳалар, — деб ёзди Калинин, — бир неча ўн йил муҳалладан маънавий кўм-саҳорлар билан қопланган, дашт-бифебондан иборат бўлиб, маданияти йўқолиб бораётган ўла-ла деб тасвирлаган Ўрта Осиё йиринк саноат давлатига айланди, деб мени тасаввур эта олар эди. Ҳозирги кунда Ўзбекистон ва Қозғистоннинг заводлари, электростанциялари жаҳондаги энг янги корхоналар билан қарабат қила-

В. И. Ленин СССРни ташкил этди. В. И. Ленин қўш миллатли совет федератив, давлатини барпо этишининг принципларини назарий жиҳатдан ишлаб чиқди ва бу принципларни амалга оширишга раҳбарлик қилди.

Ленинча принциплар партия-мизнинг миллатларнинг акрйлиқ қилиб, мустақил давлат тузишга ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини тўғрисидаги асосий шпори-дан келиб чиқди. В. И. Ленин бир неча бор таъкидлаб айтган эдик, биз миллатларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини нечоғлиқ қўш ҳимоя қилсак, уларнинг ўз ихтиёри билан иттифок давлатига бирилушга шу қадар кўпроқ эришамиз. Иттифок давлати муштарак давлатни тузиш ҳақидаги ихтиёрий битим асосида барпо этилиши лозим. Барча мамлакатлар ишчиларининг биригил ва қордошларча иттифоқи бошқа элатлар устидан ҳар қандай зуравонлик қилишни рад етади.

В. И. Ленин РСФСРни у билан бир қаторда мустақил совет республикаларини ягона иттифок сирасига бириштириш неғизин деб билди. В. И. Ленин бундай деган эди: «Бен қатъий ишонаманки, овоз миллатларнинг турли-туман айрим федерациялар революцион Россия атрофида тобора кўпроқ уюша боради. Бу федерация, ёлғовчилиқсиз ва зўрликсиз, бата-лом ихтиёрий суратда ўза бора-ди ва бу федерация энгилмайди».

СССР Иттифоқи ана шундай ихтиёрий принцип асосида ташкил этилди. Барча иттифокдор республикалар ўз ихтиёри билан СССР саставига киришди. Улар ўз конституцияларида бунга алоҳида кўрсатиб ўттишди. Буржуа федерациялари эса халқларнинг ҳуқуқига хилоф суратда зуравонлик асосида вуҳудга келтирилди.

Совет федерациясидаги республикаларнинг қатта ёки кичилиги билан қатъий назар, ҳуқуқий тенгчилиги принципи бу федерация-нинг энг муҳим принципларидир. В. И. Ленин чор Россиянинг ил-гари қолоқ бўлган чекка ўлкалари халқларини ривожлантиришга алоҳида эътибор берди. У «федерация тенглар иттифоқи, умумий ҳамжиҳатлиқни талаб етадиган иттифок» деган эди.

Улу Октябрь социалистик революцияси халқларнинг сиёсий тенгчилигини таъминлади, уларга ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини берди. Аммо бу гапдан халқлар ўртасида амалда тула тенгликка эришилган эди, деган маъно келиб чиқмади. Масалан, революция бўлган вақтда Ўрта Осиё чор Россиянинг ҳар жиҳатдан қолоқ чекка ўлкаси эди. Шу сабабли партия, В. И. Ленин халқларнинг ҳақиқий тенгсизлигини жадал сурьатлар билан тугатиш программасини илгари сурдилар. Бу мақсадга эришилди. Совет Иттифоқидаги барча халқлар тенг ҳуқуқли бўлиб, жуда қатта муваффақиятларини қўлга киритдилар.

СССР ўз территориясида яшовчи халқларнинг қардошларча ҳамкорлигига асосланган. Ҳар бир совет республикаси бошқа республикага бегараз қардошлар-

ривожлантиришга алоҳида эътибор берди. У «федерация тенглар иттифоқи, умумий ҳамжиҳатлиқни талаб етадиган иттифок» деган эди.

Улу Октябрь социалистик революцияси халқларнинг сиёсий тенгчилигини таъминлади, уларга ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини берди. Аммо бу гапдан халқлар ўртасида амалда тула тенгликка эришилган эди, деган маъно келиб чиқмади. Масалан, революция бўлган вақтда Ўрта Осиё чор Россиянинг ҳар жиҳатдан қолоқ чекка ўлкаси эди. Шу сабабли партия, В. И. Ленин халқларнинг ҳақиқий тенгсизлигини жадал сурьатлар билан тугатиш программасини илгари сурдилар. Бу мақсадга эришилди. Совет Иттифоқидаги барча халқлар тенг ҳуқуқли бўлиб, жуда қатта муваффақиятларини қўлга киритдилар.

СССР ўз территориясида яшовчи халқларнинг қардошларча ҳамкорлигига асосланган. Ҳар бир совет республикаси бошқа республикага бегараз қардошлар-

демократик централизмнинг ленинча принципларига доим амал қилмоқда. Иттифокдор республикаларнинг ҳуқуқларини кенгайттирмоқда. Партиянинг халқ хўжалигини бошқаришни янада яхши-лаш соҳасидаги тадбирлари демократик централизм ленинча принципларини амалга оширишда қатнашди.

Совет социалистик федерацияси давлат тузумининг халқлар хуқуқларининг эътиборга оладиган, уларнинг ҳар томонлама ривожланиши учун шарт-шароит вуҳудга келтирадиган формасидир. Қўш миллатли Совет давлатининг мустақамлашганлиги, СССР халқларининг дўстлигининг равақ топанлиги совет социалистик федерацияси формасида халқларнинг қардошларча ҳамкорлигини уюш-

ЭЛИДА ЯШНАГАН БЎСТОН

РИВОЖЛАНТИРИШ УЧУН

Илгор хўжаликларининг қорвадорлари буни масъулиятни тўқур хис қилган ҳолда қишлоғини соғ утказиш учун барча зарур тадбирларни амалга оширишмоқдалар. Уларнинг хўжаликларидики қишлоқ ҳам ситирлардан ёдагидек қўй сут соғиб олишмоқда, моллар семиртириб боқилмоқда, соғлом насл олишмоқда.

Колхоз, совхоз, фермалар раҳбарлари, бригада бошлиқлари қорвадорларнинг уюмни ишлатишлари учун барча зарур шарт-шароитларни яратиб бериб, уларнинг даолишлари тўғрисида алоҳида ғам-хўрлик қилишлари лозим.

Область қишлоқ хўжалиги бошқармаси, совхозлар трести, партия, совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органлари ҳар бир колхоз ва совхоз бўйича аҳолини чуқур ўрганиб қилишлари, қорвадорларнинг намунали ўқиниши ташкиллаш юзасидан қишлоқ тадбирлари амалга оширишлари керак.

Қишлоқ коммунистлари социалистик мусобақада ферма ҳодимларига авандар бўлишлари, мусобақа байроғини янада баланд кўтаришлари, уларнинг шахсий меҳнат намуналари, амалий ишлари билан боғлиқ барча қорвадорларни руҳлантиришлари даркор.

Ҳар беш ситирдан 300 килограмдан сут соғиб олиб, эрта кўламда олган социалистик мажбуриятларидан анча кўп — ҳар бир ситирдан 4300 килограмдан сут соғиб олиш тўғрисидаги сўзларнинг устидан чиқарилар. Колхозда молларни семиртириб боқишга ҳам алоҳида эътибор берилар. Ҳушга тоширилган йиллик шохли молларнинг тирик вазни 420 килограмданча тўғри келмоқда.

— Колхоз қорвадорлари Ўзбекистон қорвадчилар илмий-техник институтини олимлари билан ҳамкорликда иш олиб бормоқдалар. Бу, — деди ўртоқ Эргашев, — ситирлардан сут соғиб олишни кўпайтиришда бизга катта ёрдам берадир. Контроль сут соғиш улар иштирокида ўтказилиб, қайси ситир сутини қанча оширишга қайси бири қаматиришга, сутини кўпайтириш учун қандай ишлар қилиш керак — ана шуларнинг ҳаммаси мутахассислар билан биргаликда ҳисоблаб борилади.

Сўз Оққўртон район икрия комитетининг раиси А. Собназаровга берилади. У район пахтакорлари она-Ватанга 97 минг тоннага яқин пахта топширилганлигини айтиди. Райондаги Свердлов номи, «Москва», «Ленинобод» ва шулар ситири жада кўп

бирга қорвадчиларини ҳам кескин ривожлантириш тадбирларини кўпайтиришга, дейди у. Районда озунга аниқларини ушумдор ерларга экиш, парваризишни яхшилаш ва шу йўл билан ет-хашак еттиштиришни кўпайтириш ишлари амалга оширилмоқда. Бу йил районда ҳар гектар ердан 113 центнердан беда, 343 центнердан мажмуҳхори кўпоси олинди. Ҳар бир ситирга 6 тоннадан сенаж, кўплаб силос, дағал хашак жамғариб қўйилди.

— Районимизда кўпгина хўжаликлар ситирлардан мўлжалдагидан анча ортқ сут соғиб олишмоқдалар, — сўзида давом этиб дейди у. — Шу билан бирга айрим колхозларда сут соғиб олиш даражаси район кўлга киритилган кўрсаткичдан ҳам паст. Шундай хўжаликларда ҳам сут соғиб олишни кўпайтириб, районимиз бўйича ситирлардан сут соғиб олиш миқдорини кескин ошириш юзасидан қўшимча тадбир қўрамиз ва қорвадорлар ўртасида 1972—1973 йил қиш фаслида социалистик мусобақани янада кучайтирамиз.

Сўз Интиқул район икрия комитетининг раиси К. Мамаедовга берилади. У район қорвадорлари қишлоқга пухта тайёрларни кўриб қўйганлигини айтиди. Пешқадим хўжаликларда ҳар йил ҳам қорва қишлоғи муваффақиятли ўтказилганлиги, моллар йилнинг бошқа фаслида қўйдириб боқилганлиги учун сут соғиб олиш тобора кўпаймоқда. Бунга «Ленин» ва «Хамроқул Турсунқул» номи колхозларини мисол қилиб кўрсатиш мумкин.

Партия-хўжалик активи йиғилиши қатнашчилари Калинин районидаги «Ўзбекистон» партиядаги фабрикасининг директори Ш. Аҳмаджоннинг сўзида эътибор билан тингилар. У ўз раҳбарлиги қилаётган хўжаликда қорвадчилар 23,5 миллион донга туҳм, кўп миқдорда паранда туҳми етказиб берилган. Ҳар бир туҳмдан 200 тадан туҳм олиниди. Илгор парандабондор Нурия Шамсиддинова шу қўнғача ҳар бир туҳмдан 204 тадан туҳм олди. 8 миллион донга туҳм етказиб бериш учун курашмоқда. Шунда беш йилликнинг иқинчи йилда қўлга киритилган соғ фойда 1 миллион сўмдан ошиб кетди.

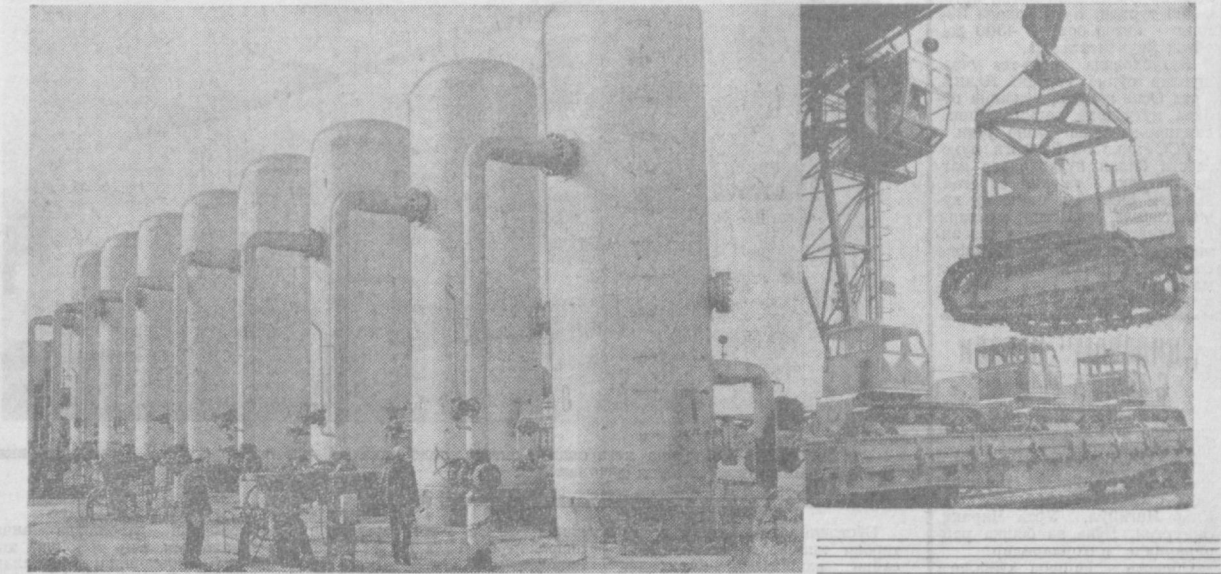
Муҳомада қишлоқ масала юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилинди.

Питилиш қатнашчилари област қорвадорларининг 1973—1975 йилларга мўлжалланган социалистик мажбуриятларини маъқулладилар.

Партия-хўжалик активи йиғилишида КПСС Марказий Комитетининг Бюроси аъзоллигида кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Қизил байроғини доимий сақлаш учун Тошкент областига топширди.

Партия-хўжалик активи йиғилишида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов иштирок этдилар.

✦ БУХОРО-УРАЛ газ қувурини халқлар дўстлиги тармоғи десак бўлади. Ўзбекистон зағори оловни кўпгина Урал шаҳарлари қатори Челябинск области меҳнаткашлари қонадларининг ҳам иситмоқда. Ўз навбатида Челябинскликлар республикамизга дўстона равишда тракторлар, буғ дозёрлар, автомашиналар етказиб беришмоқдалар. Суратларда: (ўрта) Ўзбекистон учун мўлжалланган тракторларни вагонларга ортқиш пайти. Чапда эса Красногорск газкомпрессор станцияси. В. Клинигер фотоси (ТАСС фотокоринкаси).

ИЛГОРЛАРГА МУКОФОТЛАР

1972 йилда пахта териш машиналари механик-ҳайдовчиларининг республика социалистик мусобақаси якунилари чиқарилди. Совет Иттифокнинг олтин юбилейи шарафига қабул қилинган мажбуриятларини муваффақиятли бажарганликлари, юксак ташкилотчилик ва маҳорат намуналарини кўрсатганликлари учун мусобақада биринчи ўринни эгаллаган дала меҳнатчиларидан 22 кишига «Республиканинг 1972 йилда пахта териш машинаси» деган унвон берилди. Уларнинг ҳаммаси Ўзбекистон Касаба Союзлари Советининг ёрлиқлари ҳамда қимматбаҳо совғалар билан ҳам мукофотландилар.

44 меҳанизатор мусобақада иккинчи ва учинчи ўринларга сазовор бўлди. (ЎЗТАГ).

ҲАМКОР КОРХОНАЛАР

Қардош Украинада юборилган «Червоный промисл» («Красный мир») газетасининг махсус эки ҳозир Чирчиқдаги «Ўзбекхиммаш» заводига эъоззолилик сакланмоқда. Газетанинг бу сони материаллари «Ўзбекхиммаш» билан Украинадаги Фрунзе номи Сум машинасозлик заводи ўртасидаги дўстлик алоқаларига бағишланди.

1941 йил. Улуғ Ватан уруши бошлангач, Фрунзе номи завоид Чирчиқ шаҳрига эвакуация қилинди. У «Ўзбекхиммаш» заводида айлантирилди.

Уруш тугагач, Сум шаҳрида машинасозлик заводи қайта тикланди. Шундан бери бу икки корхона ўртасида яқин ҳамкорлик боғланган. Газета материаллари украин ва ўзбек машинасозларининг бўғунги ишлари ҳақида ҳам ҳикоя қилади.

КАЗАНЦЕВА: 1975 ЙИЛ ҲИСОВИГА

Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси Лидия Павловна Казанцева ишлаётган станоклар комплектидан тўқинчи беш йилликнинг охириги йили ҳисобига дастлабки метр газлама олиди. У СССРнинг олтин юбилейи шарафига ўз эътиборини олган мажбуриятини муддатидан қирқ кун олдин бажарди. Л. П. Казанцева беш йилликнинг бошидан бери бир миллион 188 метр газлама тўқиб берди: ана шу газламанинг ҳар икки метридан бири пиландан ташқари тўқилди.

Ҳар бир тўқувчи иккита аламини бажариши — бу буюк муваффақият деб айтади. Лидия Павловна эса ўрта ҳисобда смена топширигини 215,6 процент бажаради. Бунда битта профессионал маҳорат камлик қилади. Бундай кўрсаткичга эришиш учун меҳнат жасорати талаб қилинади. Лидия Павловна ана шу меҳнат жасоратини кўрсатди.

У комбинат тарихида биринчи бўлиб ўзига нормада кўзда тутилганга нисбатан икки баравар кўп 48 та станокни биринчи бўлиб қўйишни илтимос қилди.

Бундай қадамини қўйишга Лидия Павловна икки мажбурият қилди. Шундай ҳам яхши ишлар, илгорлар қаторида турар эди. У комбинатда биринчилардан бўлиб коммунист меҳнат зарбдорини номига сазовор бўлди. КПСС XXIV съезди арафасида, мамлакатимиз зарбдор меҳнат вахтасида турган вақтда тошкентлик минглаб тўқимачилар беш йилликни муддатидан олдин бажариш юзасидан шахсий мажбуриятлар олишди. Улар орасида Л. П. Казанцева ҳам бор эди.

Л. П. Казанцева дастлаб 24 та станокда ишлаб, секин-аста 32 та станокда ишлашга ўтди. Лекин 48 та станокда ҳам ишлаш мумкинлигини ҳис қилди. Тўқувчи станокларнинг ик-

кинчи комплектини ўзлаштириб олиш учун ўзининг асосий топширигини уч соат тез бажариш зарурлигини экономистичини беш йилликнинг охириги йили ҳисобига дастлабки метр газлама олиди. У СССРнинг олтин юбилейи шарафига ўз эътиборини олган мажбуриятини муддатидан қирқ кун олдин бажарди. Л. П. Казанцева беш йилликнинг бошидан бери бир миллион 188 метр газлама тўқиб берди: ана шу газламанинг ҳар икки метридан бири пиландан ташқари тўқилди.

Ҳар бир тўқувчи иккита аламини бажариши — бу буюк муваффақият деб айтади. Лидия Павловна эса ўрта ҳисобда смена топширигини 215,6 процент бажаради. Бунда битта профессионал маҳорат камлик қилади. Бундай кўрсаткичга эришиш учун меҳнат жасорати талаб қилинади. Лидия Павловна ана шу меҳнат жасоратини кўрсатди.

Юбилей олди мусобақасида эришган муваффақиятлари учун Лидия Павловнага «Тўқинчи беш йилликда энгил саноатнинг энг яхши ишчиси» деган унвон берилди. Унинг номи тўқимачилик ва энгил саноат ишчилари касабаси союзи марказий комитетининг ва СССР Енгил саноат — министриликнинг меҳнат шухрати нитобига берилган. Комбинатнинг 1049 ишчиси ундай ибрат олиб ишлашга ўтди. Улар авваллари бекор турган тўқинчи станоклари ва ип йиғириш машиналарининг чорак қис-

минини ишга туширишга ёрдам бердилар. Натикада беш йилликнинг бошидан бери пиландан ташқари 800 тонна калава ва уч миллион метрга яқин газлама олиди. Тошкентлик тўқувчининг ватанпарварлик ташаббусини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқулади. Бу ташаббус республикамиз ва мамлакатимизнинг кўпгина корхоналарида қўллаб-қувватланди.

Л. П. Казанцева маҳоратининг силриларини Ёшларга бағишлаган унвон билан берилди. У фабрикада илгор тажриба мактабига раҳбарлини қилади, бу ерда ишлаб беш йилликнинг бери 50 дан ортқ илгор тўқувчи тарбиялади.

20 ноябрь. Туш пайти. Ўртоқларининг «яни 1975 йил бизни, Лидия Павловна» деган қизил табрикларни янграйди: «рахмат, раҳмат...» дея у ана станоклари ёнига шошилди. Ҳар бир минут қадри! Ахир бир минутда олтинчи секунд, шу вақт ичиде унинг станокларидан беш метрга яқин газлама чиқди. Беш йиллик охириги йили унинг ортиқ вақт бор. Аммо гвардиячи тўқувчининг ўз календарини бор. Л. П. Казанцева шундан кейинги йилни, 1976 йилни май ойиде кўтиб олишга ҳозирлик қрмоқда.

В. ШЕВЦОВ, ЎЗТАГ мухбири.

✦ ПОИТАХТИМИЗИНИНГ Дом бробоид ҳамда Фарҳод кўчалари туташган жойда ана бир осмонўпар бино қад кўтармоқда. 153-трестнинг 1-курлини бошқармаси бинокорлари томонидан тикланган илгир кардиология ва кўрак кафеси хирургияли республика маркази учун мўлжалланган. Суратда: (чапдан) қурилиш илгорлари — пайвандловчилар А. Здинжов ва В. Пашченко ўртоқлар.

Л. Глаузерсон фотоси.

АКТИВИ ЙИГИЛИШИДАН

Ҳеч шубҳа йўқки, — дейди доқларни ўз сўзининг охирида, қорвадорларнинг беш йиллик учун белгилаган топшириқни барча соҳалар бўйича бажарилар. Бу билан мамлакатимизда коммунист — жамият қурилиши ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Доқлар юзасидан бўлган музокарадан биринчи сўз Орқоникда район партия комитетининг биринчи секретари П. Юсуповга берилади.

— Районимиз меҳнатнашлари, — дейди унинг, — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VIII пленуми қарорларини бажариш учун курашиб, СССРнинг 50 йиллиги шарафига бошланган мусобақани ҳар тарафлама кўнғайтириб, деҳқончилик, богдорчилик ва қорвадчиларнинг ривожлантириш учун астойдил меҳнат қилдилар. Бу соҳадаги планлар ошириб бажарилди.

Биз тўқинчи беш йилликда ўтган беш йилликдагига қараганда махсусот еттиштиришни икки марта кўпайтириш режаларини турганимиз ва уни бажариш учун колхоз, совхозлар, барча хўжаликлар аъзолари тўла сафарбар этилган.

Қорвадчиларнинг ривожлантиришга мол наслини яхшилашга туриб эришиб бўлмади. Шу мақсадда районимизда қатор тадбирлар амалга оширилар. Ҳозирги пайтда хўжаликларда мингта наслдор туғилгани боқилмоқда.

Шундан кейин Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллик» колхоз комплекс қорвадчилар бригадасининг бошлиғи Н. Эргашева сўз берилади. Областимизда қорвадчиларнинг ривожлантириш жиҳатидан олдинги ўринларда бораётган бу маъна хўжалик тўғрисида дағишаркан, нотқ қувончли рақамларни келтиради. Бу колхозда 250 беш ситир боқилмоқда. 1 декабрта ҳар беш ситирдан 4000 килограмдан сут соғиб олинди. Қорвадорлар йил охирига

колхозлар ҳосилдорлигини 36—40 центнерга етказдилар. «Ўзбекистон ССР беш йиллик» совхозида гектардан 39,5 центнердан «оқ олтин» йиғиб олинди.

— Районимиз қорвадорлари, деб сўзида давом этиб отиқ, — ўтган йили доимий сақлаш учун республика кўча Қизил байроғини олган эдилар. Молларни семиртириб боқиш, ситирлардан кўплаб сут соғиб олиш соҳасида дастлабки ютуқлар кўлга киритилди. Биз ҳар беш ситирдан 2400 килограмдан сут соғиб олиш учун курашдик. Бу ўтган йилда нисбатан кўп ситир боқилга 300 килограмдан кўп, демакдир Ситирлардан бузоқ олиш ҳам ёмон эмас.

Лекин, қорвадчилар ишларини механизациялаш бугунги талаб даражасида бўлмаганлиги бизни ташвишлантирмоқда. Албатта, бунга бир жиҳатдан район партия, совет ташкилотлари сабаб бўлса, иккинчи томондан област ва республиканинг тегишли ташкилотлари яқиндан ёрдам бераётдилар.

Юқори Чирчиқ районидеги Свердлов номи колхозининг қўпоми Мирзаалиев сўз олади. У колхоз қорвадорлари беш йилликнинг иккинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажарганликлари ва қорва қишлоғига пухта тайёрларни кўриб қўйганликлари тўғрисида сўзлади.

— Колхозимиз қорвадорлари, — дейди у, партия ва ҳукуматимизнинг қорвадчиларни ривожлантириш тўғрисидаги қарориде кўрсатилган тадбирларни тўла ва ошириб адо этидилар. Мен ҳам бошқа қорвадорлар сингари ўз боқимизда қўйларни қиш ичи семирта ҳолда сақлашман ва ҳар ўз совиладан 120 тадан қўзи олиш учун ҳаракат қиламан.

Бўча район партия комитетининг биринчи секретари М. Эгамбердиевга сўз берилади:

— Район қишлоқ хўжалик ҳодимлари пахтачиларини, шу билан

тириш тажрибаси жада яхши самара берганлигини исбот этади. СССР жаҳонда энг қудратли кўп миллатли давлатга айланди. Ке йинги рўйхат маълумотларига қараганда, Совет Иттифокда 130-дан ортқ миллат ва элат бор.

КПСС программасида таъкидлаб ўтилгандек, социализм шароитида миллий масалада бир-бири билан маҳкам боғланган икки прогресс тенденция бор. Биринчидан, ҳар бир миллат туркираб равақат томоқда, иттифокдош ва автоном республикаларнинг ҳукуматлари кенгайтирилмоқда. Иккинчидан, пролетар интернационализм байроғи остида коммунистик миллатлар бир-бири билан тобора кўпроқ яқинлашмоқда. Уларнинг ўзаро татсири ва бир-бирларини бойитиш кучайиб бормоқда. Бинобарин, партия барча иттифокдош ва автоном республикаларини янада ривожлантиришни, хўжалик, сиёсий ва маданий қурилишда иттифокдош республикаларнинг активлигини янада оширишни кўзда тутди. Шу билан бирга партия социалистик миллатларни тобора яқинлаштиришни назарда тутди.

Коммунистик партия давлат аппаратини янада тақомиллаштириш юзасидан бир қанча тадбирларни амалга оширди. Саноат тармок

принципида қўйрилди, умумий-иттифок аҳамиятига эга бўлган бир қанча органлар тузилди. Бир қанча иттифок — республика ми-нистрликлари ва идораларининг ташкил этилганлиги иттифокдош республикалар халқ хўжалигининг кўп тармоқларини беамалот боқариш имкониятини берадиган тараққийланган кўрсатди. Ҳар бир иттифокдош республика ўзига хос хусусиятларга эгадир, алоҳида. Аммо ҳозирги давтда халқ хўжалигининг давлат йўли билан боқаришнинг ушатиришда барча иттифокдош республикалар учун мушароф бўлган ҳислатлар асосий роль ўйнайди. Бинобарин, СССР халқ хўжалигини боқаришнинг ташкил этиш тақомиллаштириб борган сари иттифокдош республикалар тараққийнинг бир хил даражада бўлишга эришилди.

ССР Иттифокдаги барча халқлар коммунистик жамият қурилишида мисли қўрилмаган катта муваффақиятларга эришилди. Чор Россиясининг энг қолоқ ўлкаси бўлмиш Ўзбекистон эндиликда ҳақиқатан ҳам Шарқда социализм маънашга айланди. Бу республиканинг халқ хўжалиги ҳар томонлама ривож топди. Социалистик индустрия ўз тараққийнинг шундай даражасига эришдики, у

Ўзбекистон ССРнинг чет мамлакатлар билан ташқи савдо мусобақаларида актив қатнашувига имконият яратиб беради.

Ўзбекистон 1959 йилда ўз маҳсулотини 42 мамлакатга юборган бўлса, ҳозирги вақтда 80 мамлакатга, шу жумладан Осиё ва Африкадаги 39 мамлакатга экспорт қилмоқда. Ўзбекистон ССР экспортини яқин ҳамда жиҳатидан СССРда учинчи ўринни, бир қанча товарлар бўйича эса биринчи ўринни олди. Республика корхоналари жаҳон бозорига 200 хилдан ортқ товарни, шу жумладан тўқимачилик ва қишлоқ хўжалик машиналарини, электротехника ва химия ускуналарини, трактор, экскаватор, насос, кўтарма қанчалар, кабелларни, тўқимачилик, мўйна, кўн-чармларни, пахта толаси ва дориворларини юбормоқда.

Ўзбекистон савдо палатаси 1960 йилдан бошлаб Африкага Осиё иқтисодий ҳамкорлик ташкилоти билан ҳамкорлик қилиб келмоқда. Осиё ва Африкадаги 47 мамлакатнинг савдо-саноат палаталари бу ташкилотнинг аъзосидир. Африка-Осиё иқтисодий ҳамкорлиги ташкилоти 1969 йил ноябрь ойида Қоҳирада ўзининг VI конференциясини ўтказди. Бу конференция Ўзбекистон савдо

палатасини ўз составига қабул қилди.

Осиё ва Африканинг кўп мамлакатларидан келган йиғит-қизлар Ўзбекистондаги олий ва махсус ўқув юртларида таълим олдилар ва таълим олмоқдалар. В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университетига чет эл ёшлари учун махсус тайёрлов факультети бор. Чет эллик ёшлар бу факультетда Совет Иттифокдаги олий ўқув юртларида ўқиниш давом эттириш учун зарур билимини эгалладилар.

Ўзбекистон ССР Совет Иттифокининг ленинча ташқи сиёсатини амалга оширишда қатнашмоқда.

Иттифок ҳукумати Коммунистик партиянинг беш йиллиги амалга ошира бориб, хўжалик ва социал-маданий қурилишга доир кўп масалаларни ҳал этишни иттифокдош республикаларнинг. Министрлар Советларига топшириш тўғрисида бир қанча қарорлар қабул қилди.

Иттифокдош республикалар ҳукуматларининг янада кенгайтирилиши ва умумий-иттифок миқёсида уларнинг роли оширишга муносабат билан Совет давлати олий

органларига иттифокдош республикаларнинг вакиллари кўпайтирилди.

СССР давлат аппарати, шунингдек иттифокдош ва автоном республикалар давлат аппаратининг интернационал харақтерга эга эканлиги коммунистик федерацияга хос хусусиятидир. Кўп миллатларнинг вакиллари СССР Иттифокни Олий Советида ва унинг президиумида, ССР Иттифокни Олий Советининг доимий комитетларида, СССР ҳукуматида, СССР ми-нистрликлари ва давлат комитетларида ҳамда иттифокдош ва автоном республикаларнинг давлат аппаратида қатнашмоқда.

Шундай қилиб, СССРнинг ташкил топганлиги ва Ўзбекистон ССРнинг СССР составига кирганлиги кўп миллатли совет социалистик миллатлар оиласида ўзбек халқи эришган барча муваффақиятларнинг гарови бўлди.

А. АЪЗАМХУЖАЕВ, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор. (ЎЗТАГ).

